

ПОРЯДОК

реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькуванню)

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор закладу освіти:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються директором закладу.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ ПРИЧЕТНИХ ДО БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту: «Стаття 173 п.4» . Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ(ЦЬКУВАННЮ) В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

№	Заходи	Термін	Відповідальний
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу (цькування)			
1.	Наказ «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти»	Перший тиждень вересня	Адміністрація
2.	Наказ «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) у закладі освіти»	Перший тиждень вересня	Адміністрація
3.	Підготовка рекомендацій для працівників ліцею: - нормативні документи із запобігання та протидії булінгу (цькування) та домашнього насилля; - з розпізнавання ознак булінгу (цькування), форми, причини і наслідки булінгу (цькування), види та способи одержання допомоги постраждалими особами.	Жовтень	Адміністрація
4.	Обговорення та прийняття правил поведінки в групах, оформлення правил у вигляді наочного стенду	Вересень	Куратори груп, старости груп
5.	Підготовка методичних рекомендацій для педагогів: - з вивчення учнівського колективу з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Жовтень	Адміністрація ліцею
6.	Розміщення на сайті тематичного буклету «Дізнайся про свої права в цифровому середовищі» з рекомендаціями Ради Європи щодо поваги, захисту та здійснення прав дитини в цифровому середовищі для молоді	Листопад	Адміністрація, учнівський парламент
7.	Виступ на загально ліцейських зборах з профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	Січень	Куратори
Робота з вчителями та іншими працівниками			
8.	Проведення навчальних семінарів для вчителів щодо запобігання булінгу та заходів реагування	Осінні канікули	Адміністрація ліцею
9.	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом	Листопад	Адміністрація ліцею
10.	Співбесіда з кураторами за результатами діагностики класного колективу	За результатами анкетування	Адміністрація ліцею
11.	Консультації кураторів психологом з проблемних ситуацій	Впродовж навчального року	Практичний психолог

№	Заходи	Термін	Відповідальний
Робота з учнями			
12.	Інформаційно – просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії булінгу (цькування) для дітей та за участю дітей	Протягом року	Учнівський парламент
13.	Заняття з елементами тренінгу «Спілкування з однолітками», «Профілактика булінгу в учнівському середовищі», «Вчимося безпечної поведінки в мережі Інтернет»	Листопад	Куратори
14.	Заходи в рамках акції «16 днів проти насильства»	Листопад-грудень	Адміністрація. учнівський парламент
15.	Тренінгове заняття «Конфлікт. Шляхи подолання конфлікту»	Жовтень	Куратори
16.	Бесіди учнів щодо протидії булінгу (цькуванню) з представниками поліції, соціальної служби тощо	Протягом року	Адміністрація
Робота з батьками			
17.	Тематичні загально ліцейські батьківські збори	Січень	Адміністрація
18.	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги учням	Жовтень	Адміністрація
19.	Консультування батьків щодо захисту прав та інтересів дітей	Впродовж року	Адміністрація, куратори
Моніторинг освітнього середовища ліцею			
20.	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	2 рази на рік	Адміністрація ліцею
21.	Анонімне анкетування учнів 8 – 11 класів про випадки булінгу (цькування) у ліцеї	Грудень	Адміністрація ліцею
22.	Анкетування батьків щодо безпеки в ліцеї	Грудень	Куратори груп
23.	Діагностика стосунків у ліцеї. Анкетування учнів та вчителів	Лютий	Адміністрація ліцею
24.	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в ліцеї	Щомісяця	Адміністрація
25.	Підготовка звіту про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу (цькування) у ліцеї	Травень - червень	Адміністрація